

DATUM 29 maart 2022
KENMERK 040551_20201792001
VAN Risto Louws, Roel van Marrewijk

PROJECT Uitbreiding transformatorstation H.H. Dowweg
OPDRACHTGEVER Enduris/ Stedin

SOORTENONDERZOEK

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op het terrein van de Mosselbanken is een zonnepark ontwikkeld. Om de door dit park geproduceerde stroom op het elektriciteitsnet te kunnen brengen, dient het bestaande transformatorstation aan de H.H. Dowweg in Terneuzen te worden uitgebreid. Daarnaast is het nodig om de capaciteit van het bestaande transformatorstation uit te breiden in verband met mogelijke toekomstige bedrijfsontwikkelingen op het terrein van DOW en in de Braakmanpolder.

1.2 Locatiekeuze

Vanwege de bestaande (elektriciteits)infrastructuur dient het nieuwe transformatorstation in directe aansluiting op het bestaande station aan de Herbert H. Dowweg te worden gerealiseerd, ten noorden van de H.H. Dowweg. Het nieuwe transformatorstation zou ten westen of ten oosten van het bestaande station kunnen worden gerealiseerd. Het ontwikkelen van een transformatorstation ten westen van het huidige station is niet mogelijk, in verband met andere concrete ontwikkelingen, gericht op duurzame bedrijfsontwikkelingen binnen het complex van Dow. Dat betekent dat de locatie ten oosten van het bestaande transformatorstation, gelegen tussen de Elstacentrale en de Herbert H. Dowweg (zie figuur 1.1 en 1.2) als enige geschikte locatie in beeld is.

Figuur 1.1 Ligging plangebied (rood) (bron: ESRI)

1.3 Referentiesituatie

Bestaande situatie

De locatie voor de uitbreiding van het transformatorstation maakt op dit moment deel uit van de landschappelijke inpassing van het Dow-terrein aan de H.H. Dowweg en bestaat uit een met bomen beplant perceel. Het gaat om een gebied van ongeveer 7.600 m². In figuur 1.2 is de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Ten zuiden van het plangebied ligt de H.H. Dowweg. Aan de westzijde grenst de locatie aan het bestaande transformatorstation, aan de noordzijde aan de Elstacentrale en aan de oostzijde aan het parkeerterrein van het 3PL-terrein van Ravago.

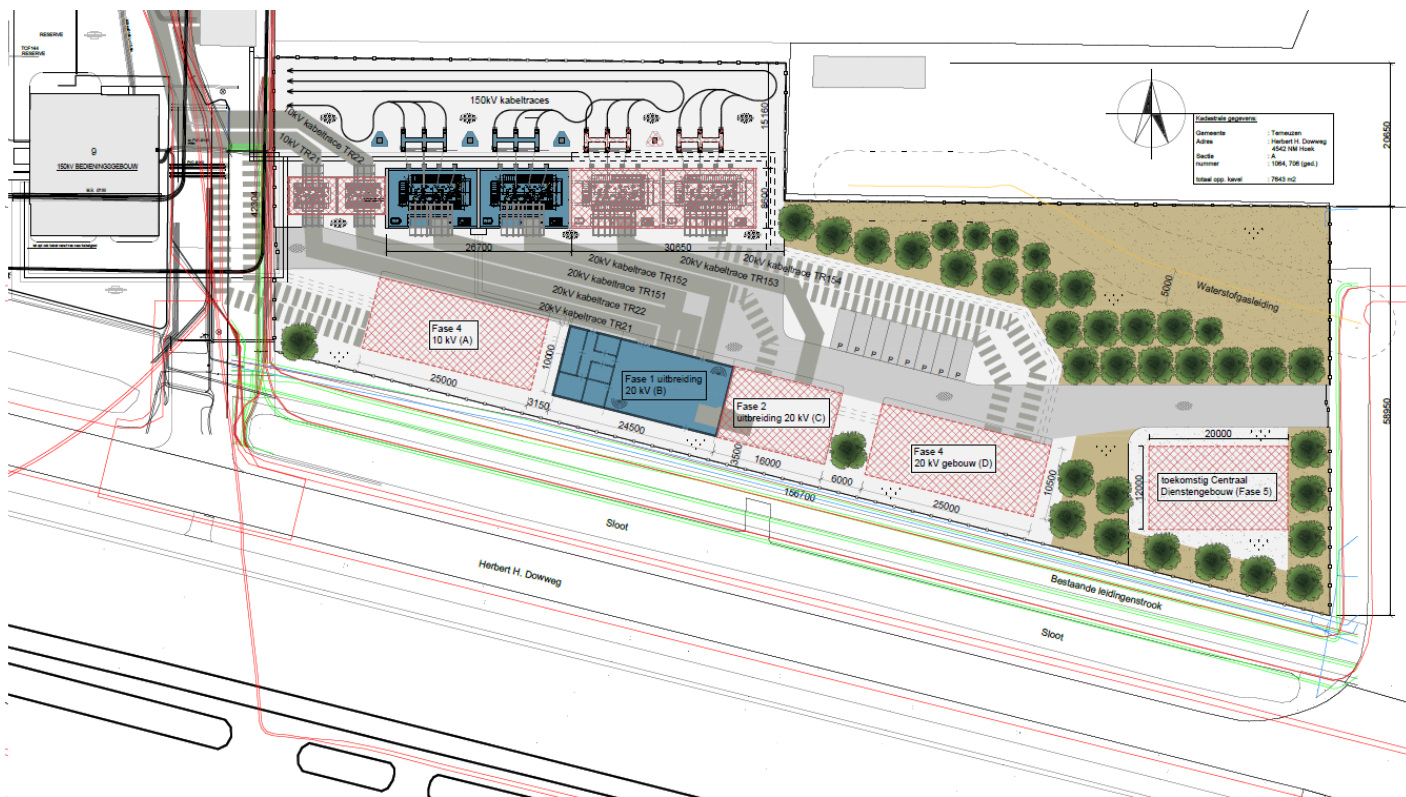
Figuur 1.2 Weergave plangebied in de huidige situatie (bron: ESRI)

Uit eerdere onderzoeken, uitgevoerd ten behoeve van de realisatie van de 3PL-locatie van Ravago, blijkt dat het plangebied gebruikt wordt door soorten, die worden beschermd door de Wet natuurbescherming.

Beoogde situatie

Het transformatorstation bestaat (in de eindfase) uit 4 transformatoropstellingen met een maximale bouwhoogte van 8 meter en 4 gebouwen met technische installaties (zie figuur 1.3 en 1.4). De transformatoropstellingen zijn voorzien van zogenoemde bliksempieken van maximaal 15 meter hoog. De beoogde gebouwen en transformatoropstellingen zullen gefaseerd worden gerealiseerd. De eerste fase bestaat uit de blauw gekleurde vlakken in figuur 1.3.

Ten behoeve van de beoogde situatie zal alle bestaande beplanting worden verwijderd. Vervolgens zal het perceel worden opgehoogd, zodat het maaiveldniveau aansluit op het maaiveld van het bestaande transformatorstation. Bij de realisatie van het transformatorstation zullen langs de zuid- en oostrand van het plangebied nieuwe bomen worden ingeplant waarmee het zicht op het transformatorstation en het scherm rond de Elstacentrale vanaf de H.H. Dowweg wordt beperkt.

Figuur 1.3 Schetsontwerp beoogde ontwikkeling (Bron: Enduris)

Figuur 1.4 Zijaanzicht transformatoropstelling (Bron: Enduris)

In deze notitie wordt ingegaan op het uitgevoerde soortenonderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming.

2. TOETSINGSKADER

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het wettelijk kader uit de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming samengevat.

2.2 Soortenbescherming in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogelrichtlijnsoorten;
- Habitatrichtlijnsoorten;
- andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (artikel 3.1 lid 1).

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (artikel 3.5 lid 1);

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; (artikel 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten op genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een 'nationale kop' op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (artikel 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (artikel 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (artikel 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (artikel 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de Habitatrichtlijnsoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (artikel 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (artikel 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (artikel 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5 lid 4). Ten aanzien van de plantensoorten van de Habitatrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (artikel 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de andere soorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (artikel 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de planten van de categorie Andere soorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen (artikel 3.10 lid 1 onder c).

Gedragscode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (artikel 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale Staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (artikel 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie). Hieronder is een overzicht opgenomen van de vrijstellingen die in voorliggende situatie gelden.

Aardmuis	Dwergmuis	huisspitsmuis	Rosse woelmuis
Bastaardkikker/Middelste groene kikker	Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander	Tweekleurige bosspitsmuis
Bosmuis	Egel	Meerkikker	Veldmuis
Bruine kikker	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis	Vos
	Gewone pad	Ree	Woelrat

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (artikel 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af van het antwoord op de vraag of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 11.1 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, een ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet

plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer sprake is van een wettelijk belang en is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

3. UITGEVOERD SOORTENONDERZOEK

Ten behoeve van de ontwikkeling van het logistiek centrum 3PL van Ravago is inventariserend soortenonderzoek uitgevoerd door Grontmij (2021) en Frank Mertens (2017) op het perceel ten oosten van het plangebied. Uit dat onderzoek blijkt dat de beplantingsstrook langs de H.H. Dowweg van belang is voor een aantal beschermde diersoorten. Aanvullend is in 2021 door Bureau Wieland een soortenonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde diersoorten in het bosperceel, waar de uitbreiding van het transformatorstation is beoogd. In tabel 1 worden de uitkomsten van het soortenonderzoek gepresenteerd.

Soortgroep	Leefgebied voor beschermde soorten aanwezig?	Conclusie
Planten	Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten planten in het kader van de Wnb waargenomen (NDFF). Geschikt biotoop voor beschermde planten is voornamelijk aanwezig in natuurgebieden, bermen, spoortaluds en braakliggende terreinen. De vegetatie binnen het huidige plangebied bestaat uit bos en grazige vegetatie.	Beschermde plantensoorten komen niet voor.
Vleermuizen	Binnen het plangebied is de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis waargenomen (NDFF). Overige vleermuissoorten zijn niet waargenomen. In het plangebied zijn bij het veldonderzoek drie soorten vleermuizen waargenomen: gewone vleermuis (Pp), watervleermuis (Mda) en ruige dwergvleermuis (Pn). Het plangebied heeft de volgende functies. - De aanwezige groenstructuren en rechtlijnige structuren binnen het plangebied vormen geschikte vliegroutes voor alle drie de aangetroffen soorten. - Door de groene aard van het plangebied vormt dit daarnaast geschikt foerageergebied voor zowel de gewone als de ruige dwergvleermuis. - In het plangebied zijn verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuizen aangetroffen. Deze bevinden zich in vleermuiskasten.	Het plangebied heeft een functie als vliegroute, foerageergebied en dagverblijf voor de ruige dwergvleermuis. Daarnaast fungeert het plangebied als vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en watervleermuis. Er is op het moment een alternatieve vliegroute aan de zuidzijde van de dijk langs de H.H. dowweg, deze op het moment minder aantrekkelijk voor de verschillende soorten. Het plangebied vormt tevens niet essentieel foerageergebied voor de gewone en ruige dwergvleermuis.
grondgebonden zoogdieren	Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van beschermde zoogdieren als egel, bunzing, dwergspitsmuis, veldmuis, haas, konijn, ree en damhert (NDFF). Het plangebied is daarnaast gelegen binnen het verspreidingsgebied van algemeen voorkomende zoogdieren als huisspitsmuis, bosmuis, wezel en hermelijn. Het plangebied vormt beperkt geschikt leefgebied voor de algemeen voorkomende zoogdieren egel, bunzing, dwergspitsmuis, veldmuis, konijn en haas. Hetzelfde geldt voor overige algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als huisspitsmuis, bosmuis, wezel en hermelijn, het is niet uitgesloten dat deze soorten, al dan niet incidenteel, binnen het plangebied voorkomen om te foerageren.	Egel, rosse woelmuis, bosmuis, veldmuis, huisspitsmuis, vos, ree en konijn komen voor. Van het konijn zijn in maart 2021 bezette hollen vastgesteld. Het betrof 1 cluster midden in het plangebied. Eekhoorn, bunzing, haas, wezel en hermelijn zijn niet vastgesteld en ook bij vervolgonderzoek niet aangetroffen. Er kan hiermee worden geconcludeerd dat deze soorten geen actief gebruik maken van het plangebied.

Soortgroep	Leefgebied voor beschermde soorten aanwezig?	Conclusie
	De aanwezigheid van overige beschermde soorten (zoals noordse woelmuis, veldspitsmuis, eikelmuis, waterspitsmuis, das en bever) binnen het plangebied is uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt habitat en/of het feit dat het plangebied niet binnen het verspreidingsgebied van de soort ligt.	
vogels	<i>Algemene broedvogels</i> Door de aanwezigheid van opgaande vegetatie zoals bos met struikbeplanting, is binnen het plangebied geschikte broedgelegenheid aanwezig voor broedvogels van struweel. Bijvoorbeeld heggenmus, roodborst, koolmees, pimpelmees, houtduif en vink zijn algemene soorten die veel tot broeden komen in dergelijke omgevingen. Het plangebied is tevens geschikt foerageergebied. <i>Broedvogels met jaarrond beschermd nest</i> De Buizerd is binnen het plangebied een algemeen voorkomende soort. In 2020 is deze soort vastgesteld als broedvogel. Er zijn enkele nesten aanwezig die geschikt zijn als potentieel broedgebied voor sperwer, ransuil en boomvalk. Daarnaast is het plangebied geschikt foerageergebied voor de genoemde soorten.	Algemene broedvogels komen voor en broeden binnen het plangebied. De categorie 5 soorten die aanwezig zijn in het plangebied, beschikken in de directe omgeving over voldoende leefgebied en holtes waardoor er geen zwaarwegende ecologische reden voor bescherming zijn. Jaarrond beschermde soorten komen voor in het plangebied, de buizerd is in het verleden aanwezig geweest in het plangebied en er is nog steeds geschikt habitat aanwezig. In 2021 waren geen nesten aanwezig, vroegere nesten zijn met extreem weer uit de boom gevallen. Er zijn wel foeragerende exemplaren vastgesteld.
amfibieën	Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn de algemene soorten bruine kikker en gewone pad waargenomen (NDFF). Voor de algemene soorten bruine kikker en gewone pad is binnen het plangebied zowel waterbiotoop in de vorm van sloten als landbiotoop aanwezig. Bij vervolgonderzoek naar zowel de kamsalamander als de rugstreeppad zijn beiden soorten niet aangetroffen in het plangebied. Om te voorkomen dat deze soorten zich ook niet in het plangebied gaan vestigen wordt ervoor gezorgd dat er geen (tijdelijk) open water ontstaat tijdens de aanlegfase, zodat er geen voortplantingshabitat kan ontstaan.	Algemeen voorkomende soorten bruine kikker en gewone pad komen voor. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. Andere beschermde amfibiesoorten zijn niet vastgesteld en ook in vervolgonderzoek niet aangetroffen. Hiermee kan worden geconcludeerd dat er geen beschermde amfibieënsoorten aanwezig zijn in het plangebied.
reptielen	Er zijn geen waarnemingen bekend van levendbarende hagedis in de omgeving van het plangebied (NDFF). De levendbarende hagedis komt voor in vochtige heide of structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor deze soort door de afwezigheid van geschikt landbiotoop. Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van overige reptielen (RAVON).	Reptielen komen niet voor.

vlinders, libellen en andere ongewervelden	Beschermden insecten en andere ongewervelden zijn niet waargenomen in het plangebied en omgeving (NDFF). Gezien de terreintypen worden ook geen beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied verwacht. Door het ontbreken van kruidenrijke vegetatie en zonnige mantel- en zoomvegetatie is de aanwezigheid van beschermde vlinders binnen het plangebied uitgesloten. Het water in de omgeving van het plangebied is niet geschikt voor beschermde soorten libellen of andere beschermde insecten die voornamelijk voorkomen in rivieren en beken of grote stilstaande wateren.	Beschermden soorten komen niet voor.
vissen	Er liggen slootjes in het plangebied. Deze vallen gedurende de zomer droog. Er zijn geen stabiele populaties van vissen aanwezig. Het plangebied is niet gelegen binnen het verspreidingsgebied van de grote modderkruiper.	Beschermden vissen komen niet voor.

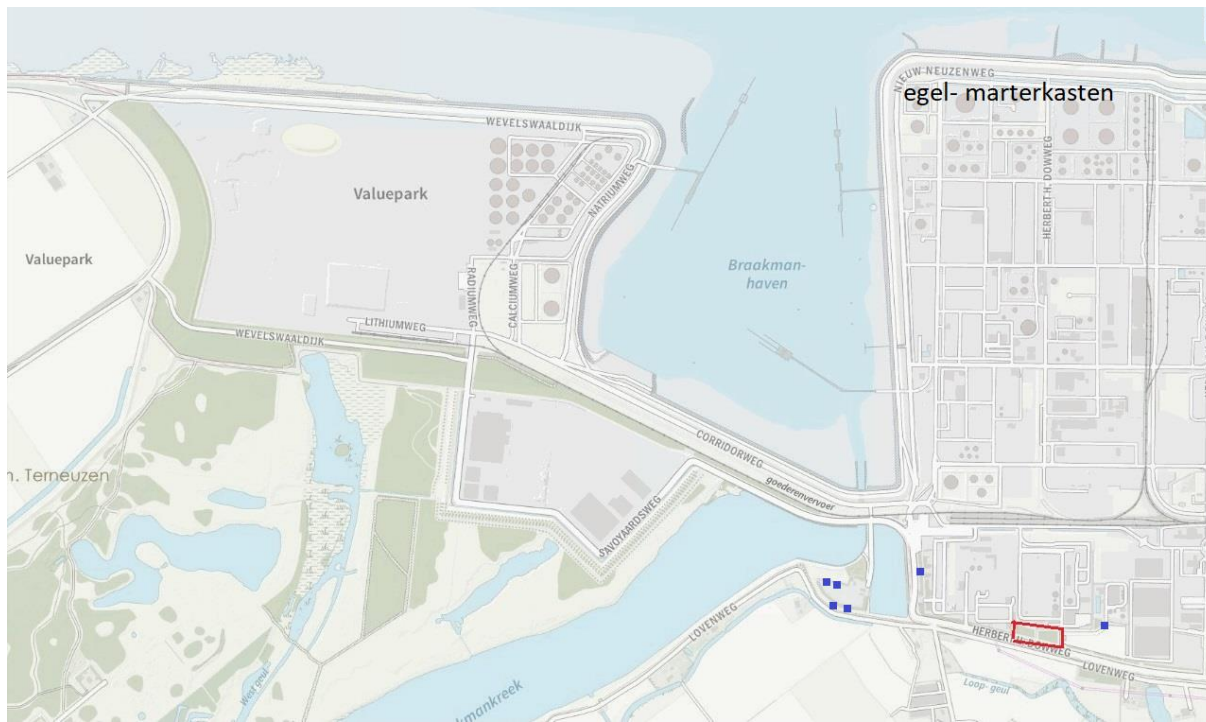
4. MAATREGELEN

In het voorjaar van 2021 zijn de nodige vervangende faunavoorzieningen gerealiseerd, teneinde alternatieve verblijfplaatsen voor de verschillende soortengroepen aan te bieden. Er zijn maatregelen uitgevoerd voor: marterachtigen, konijnen, vleermuizen, roofvogels en uilen. De aangebrachte voorzieningen zijn weergegeven op kaarten 4.1, 4.2, 4.3, 4.6 en 4.8.

4.1 Zoogdieren

4.1.1 Marterachtigen

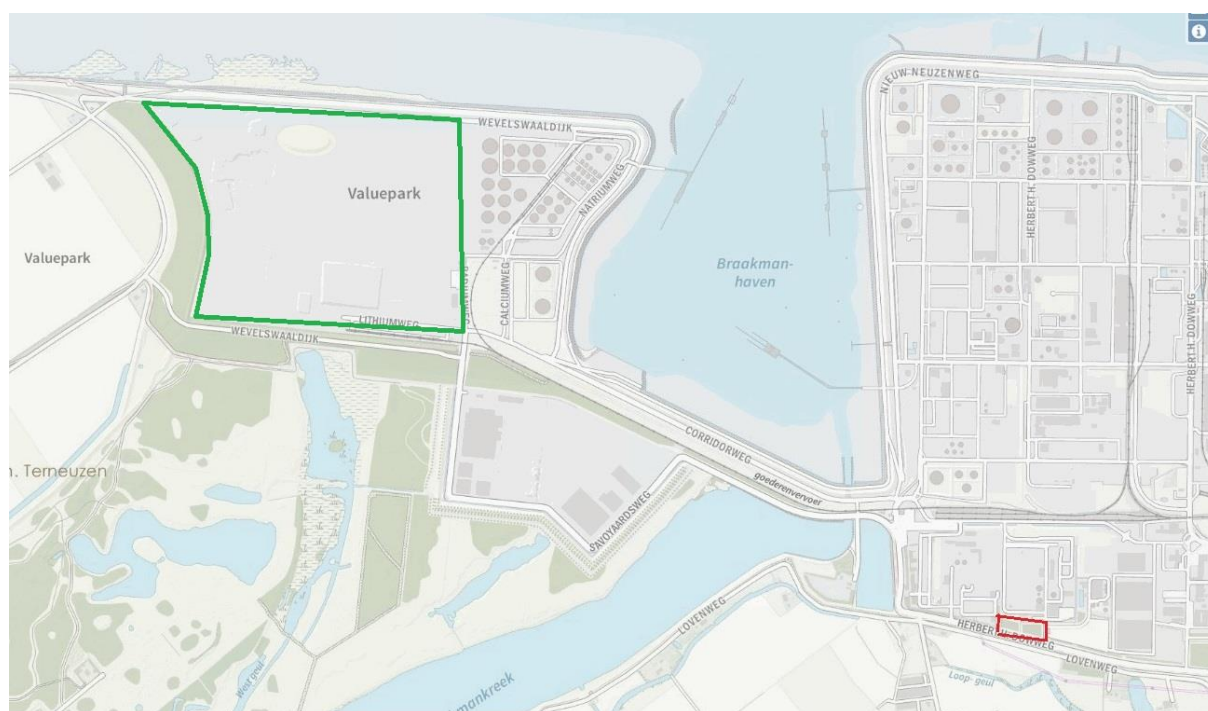
Er zijn 6 voorzieningen aangebracht die geschikt zijn als verblijfplaats voor marters en egels. Deze zijn op 4 verschillende locaties geplaatst. Deze soort groep is niet aangetroffen in het plangebied. Getroffen maatregelen kunnen als extra aanvullende maatregelen worden gezien te behoeven van de egel en andere grondgebonden zoogdieren.

Figuur 4.1 locaties van de geplaatsten egel/marterkasten

4.1.2 Konijnen

in het plangebied is één actief gebruikt konijnenhol vastgesteld. Voor aanvang van de werkzaamheden zal worden onderzocht of er nog konijnen aanwezig zijn in het hol. Mochten deze nog aanwezig zijn, zullen deze worden weggevangen met behulp van fretten, en uitgezet worden op een alternatieve locatie. Dit dient te gebeuren buiten de kwetsbare periode, of in een periode dat er geen jonge konijnen zijn. Ze worden verplaatst naar de Mosselbanken, zie figuur 4.2. Hier is een zonepark gerealiseerd. Daar is en blijft leefruimte en habitat voor konijnen aanwezig. Om extra mogelijkheden te creëren voor hollen worden hier 3 zandhopen (van elk 10m³) neergelegd in geschikt habitat. Indien het niet mogelijk blijkt te zijn de konijnen naar deze locatie te verplaatsen, worden ze verplaatst naar het natuurgebied de Braakman, of een ander natuurgebied.

Figuur 4.2 alternatieve locatie voor de mogelijk aanwezige konijnen

4.1.3 Overige grondgebonden zoogdieren

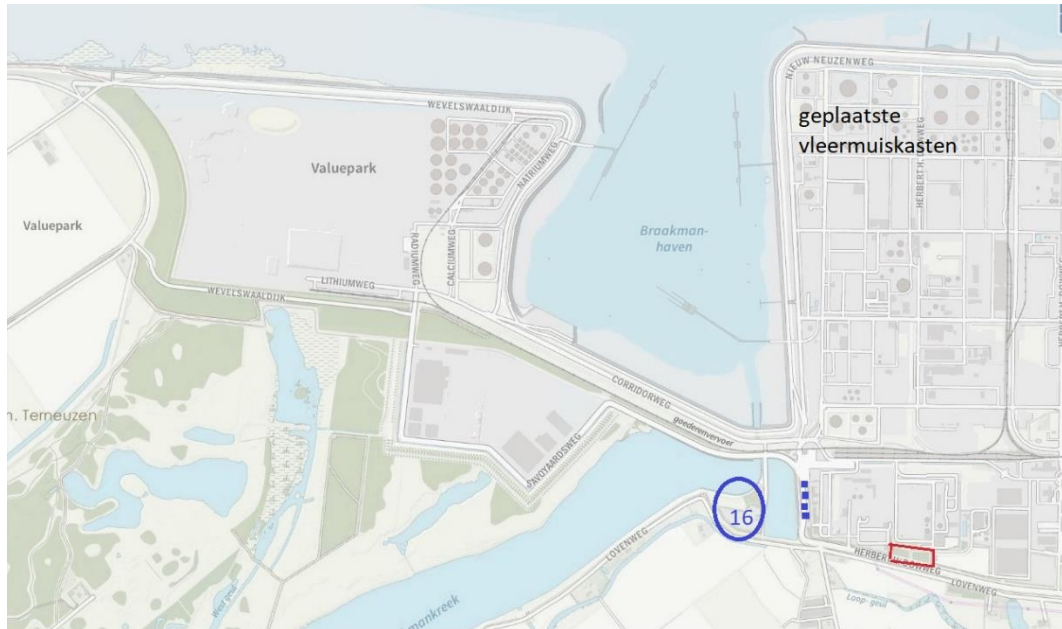
Hiervoor geldt de zorgplicht. Beplanting in het plangebied wordt verwijderd onder ecologische begeleiding. Vooraf vindt een controle plaats door een ecologisch deskundige en worden eventueel aangetroffen egels en amfibieën verplaatst naar de groengordel ten oosten van het plangebied. Het ontbossen vindt plaats in de werkrichting van west naar oost. Het laatste stuk (breedte van 10 meter) wordt pas minimaal 1 dag later gerooid dan de rest van de beplanting. Eventueel aanwezige dieren kunnen dan gedurende de nacht uitwijken naar beplanting die niet gerooid wordt. Tussen deze beplanting en het plangebied ligt een weg. Door er minimaal een nacht over heen te laten gaan kunnen deze dieren zich tijdens de nacht verplaatsen. Dit geeft een grotere kans op overleving.

Medewerkers die het terrein ontbossen krijgen voor aanvang van het werk een checklist (verzorgd door een ecologisch deskundige) waarin wordt beschreven hoe zorgvuldig gehandeld moet worden. De manier van werken wordt uitgelegd en er wordt aangegeven hoe te handelen indien er tijdens het werk toch een egel, muizen of amfibieën worden aangetroffen.

4.1.4 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn 20 vleermuiskasten geplaatst in april 2021 (zie figuur 4.1) op ongeveer 750 meter van de huidige locatie. De kasten zijn geschikt als dagverblijf en paarverblijf voor de ruige dwergvleermuis. De kasten zijn geplaatst in groepjes van 4 stuks. Ze hangen op minimaal 3 meter hoogte boven maaiveld zodat er voldoende ruimte is om in- en uit de kast te vliegen (zie figuur 4.2). De kasten hangen verspreid over verschillende zonposities. De locatie van de kasten is uitgekozen om dat het hier om een gevestigd bos gaat, aangesloten op de bestaande vliegroutes. Daarnaast bedraagt dit een duurzame locatie, de locatie is gelegen buiten de groeizone van het industrie gebied en op een voor industriële uitbreidingen zeer ongunstige locatie waardoor de verblijfplaatsen ook voor de toekomst gegarandeerd zijn. Een nog te nemen maatregel is het verplaatsen van de aanwezige vleermuiskasten in het plangebied. Dit wordt gedaan nadat de ontheffing verkregen is. Voor het verplaatsen wordt bepaald of de betreffende kast in gebruik is. Indien dit het geval is worden er voorzieningen aangebracht dat vleermuizen wel uit de kast kunnen, maar er niet meer terug in mits de temperaturen in de nacht gunstig zijn voor vleermuizen (+10 graden). De aanwezige kast worden dan pas na minimaal 2 nachten verplaatst. Verplaatsing vindt plaats naar het bosje aan de overzijden van de H.H. Dowweg. De locatie waarnaar de kasten worden verplaatst is tussen de 150 en de 500 meter van het plangebied gelegen, hiermee valt de mitigatie deels buiten de voorgeschreven 200 meter. De locatie bevindt zich direct aan de bestaande alternatieve vliegroutes, en bestaat uit een gevestigd bos van minimaal 10 jaar oud. Binnen het bosgebied zijn nog geen holtes of ander verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig en het gevestigde ecosysteem biedt voldoende voeding en beschutting. Het uitwijken naar dit gevestigde ecosysteem is vanuit de ecologie redenerend gunstiger voor de vleermuizen dan het ophangen van kasten binnen de huidige locatie. De gunstige staat van instandhouding voor vleermuizen wordt hierdoor op termijn beter.

Figuur 4.3 Locaties van de opgehangen vleermuiskasten.

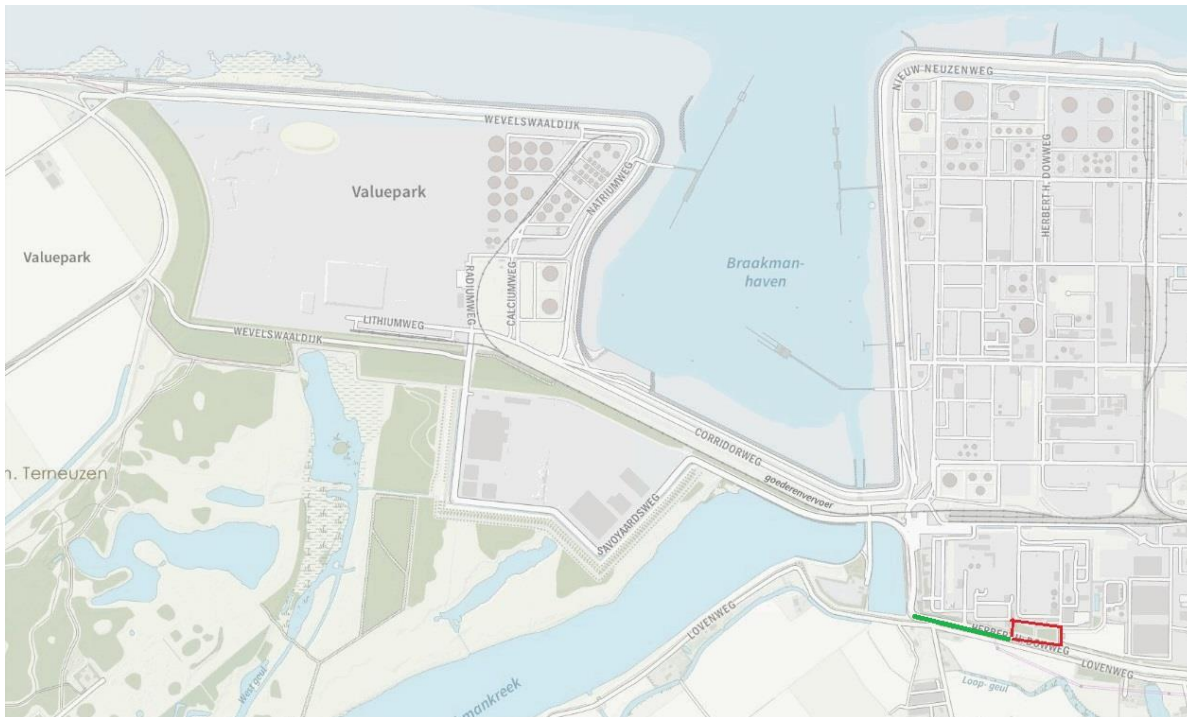
Figuur 4.4 Opgehangen vleermuiskasten.

Vliegroutes

Om de vliegroutes in stand te houden zijn er in maart 2021 500 stuks beplanting aangeplant op de nabijgelegen dijk (noord-zijde). Het betreft bosplantsoen (autochtoon materiaal) dat in 3 rijen is geplant met een plantafstand van 1,5 meter. De beplanting kan uitgroeien tot een brede haag. In verband met de aanwezigheid van hoogspanningsmasten zijn bomen op deze locatie niet toegestaan. Voor het onderhoud en het in standhouden van de beplanting zijn afspraken gemaakt met de eigenaar van de dijk (waterschap Scheldestromen). Hiermee wordt de zuidelijke vliegroutes aantrekkelijker en zal deze de volledige functie van vliegroutes over kunnen nemen van de noordelijke route.

Figuur 4.5 aangeplant materiaal op de dijk.

Figuur 4.6 versterkte aanwezige vliegroute

4.2 Vogels

4.2.1 roofvogels

Er zijn 5 manden die geschikt zijn als nestplaats voor buizerd, ransuil, havik geplaatst in de groensingel van Dow (zie figuur 4.6). In de manden is nestmateriaal gelegd in de vorm van houtsnippers en kleine takjes en bladeren. De manden hangen op geschikte locaties in de buurt van prooiaanbod. En buiten reeds bezet broedterritorium van buizerd en niet in de buurt van andere broedmanden. Daarnaast zijn ze op voldoende afstand geplaatst om broedkolonies van visdieven, kokmeeuwen en zwartkopmeeuwen te ontzien.

Figuur 4.7 Buizerd- en uilenmand

Figuur 4.8 Locaties van buizerd- en uilenmanden

4.2.2 Algemene broedvogels

Algemene broedvogels kunnen binnen het plangebied gaan broeden. De huidige planning wordt het struweel ruim voor het broedseizoen verwijderd waardoor hier geen verdere complicaties door ontstaan. Mocht er niet aan deze planning kunnen worden voldaan zal onder begeleiding van een ecooloog het struweel ongeschikt voor broedvogels worden gemaakt.

5. CONCLUSIE

Binnen het plangebied zijn voor drie soortgroepen vier beschermde functies vastgesteld. Voor twee van deze functies is een ontheffing vereist: het leefgebied van het konijn en de verblijfplaatsen van de vleermuizen. Hiervoor zijn aanvullend mitigerende maatregelen genomen. Verstoring, en/of vernietiging van verblijfplaatsen is echter onvermijdbaar bij de voorgenomen ontwikkeling. Voor de andere twee beschermde functies: broedlocatie voor algemene broedvogels en vliegroutes voor vleermuizen zijn aanvullende maatregelen genomen, waardoor er geen effect is op de aanwezige functies, hiermee is een ontheffing voor deze werkzaamheden niet nodig.

Algemene broedvogels zijn alleen beschermd als deze aan het broeden zijn. Door buiten het broedseizoen te werken en een broedvogel inspectie uit te voeren kan verstoring van broedende vogels worden uitgesloten. Voor de aanwezige vliegroutes van vleermuizen is een alternatieve route aanwezig, deze is echter minder populaire en minder aantrekkelijk gebleken. De huidige vliegroute wordt niet aangemerkt als essentiële. Door de bestaande alternatieve vliegroute te versterken, is het zeker dat deze de volledige functie van vliegroute kan over nemen.

Naast de verplichten maatregelen zijn er enkele aanvullende maatregelen uitgevoerd ten behoeve van in het verleden aanwezige soorten en in het gebied aanwezige algemene soorten. In het verleden zijn er broedende roofvogels(buizerd) aangetroffen in het plangebied, deze zijn dit jaar niet aangetroffen en er is op het moment geen beschermde functie aanwezig. Echter is het habitat in theorie en de praktijk geschikt voor de soort. Om daaraan tegemoet te komen, zijn op meerdere plekken in de directe omgeving maatregelen genomen zodat het totaal aantal geschikte broedlocaties niet afneemt. De planlocatie is daarnaast geschikt voor grondgebonden zoogdieren zoals egels, deze zijn ook meerdermalen aangetroffen in het plangebied tijdens de verschillende vervolgonderzoeken. De soort is vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen en er is dus geen ontheffing nodig of mitigatieplicht. Om de mogelijke impact van het plan voor deze soortgroep te verzachten zijn in de directe omgeving in geschikt habitat enkele egel- en marterkasten geplaatst. Hierdoor zal de hoeveelheid geschikte verblijfplaatsen niet afnemen.

Tabel 1 samenvatting aangetroffen soorten en ontheffingsplicht

Soortgroep		Ontheffingsplicht	Extra maatregelen
Algemene broedvogels		Nee mits gewerkt wordt buiten het broedseizoen of er geen broedvogels aanwezig zijn in het plangebied.	Mocht de ontheffingsaanvraag niet voor 15 maart binnen zijn, zal onder begeleiding van een ecooloog het struweel ongeschikt worden gemaakt voor broedvogels.
Roofvogels		Nee, geen beschermde functies aanwezig	Nestmanden geplaatst om het aantal mogelijke broedlocaties gelijk te houden.
Konijn		Ja	
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	
	Vliegroutes	Nee	Extra maatregelen getroffen ter verbetering van de bestaande alternatieve vliegroutes.
Algemene grondgebonden zoogdieren		Nee, vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen	Extra maatregelen getroffen om het aantal verblijfplaatsen gelijk te houden.